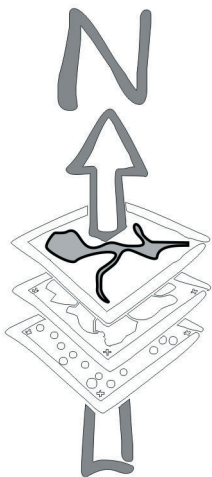

Stručni seminar o izradi i vrednovanju speleoloških nacrtā

Samobor
21. 2. 2009.

O NACRTIMA I ZAŠTITI AUTORSKIH PRAVA

U Samoboru je 21. veljače 2009. godine održan Stručni seminar o izradi i vrednovanju speleoloških nacrtā. Okupilo se 84 speleologa iz speleoloških odsjeka i udruga iz Samobora, Karlovca, Šibenika, Kastava, Poreča, Splita, Omiša, Zadra, Makarske i Zagreba koji se bave speleološkim istraživanjima i izradom speleoloških nacrtā. Organizatori skupa su bili Speleološki klub "Samobor", Speleološko društvo "Karlovac" i Speleološki odsjek PDS "Velebit" (Zagreb), a pokrovitelji Hrvatski speleološki savez i Komisija za speleologiju Hrvatskog

planinarskog saveza.

U prvom dijelu seminara, održan je niz predavanja kojima su obrađene teme vezane za izradu i obradu speleoloških nacrtā. Prof. dr. sc. Mladen Garašić izložio je kraći pregled povijesnog razvitka speleološkog nacrtā, te je prezentirao osnovne činjenice o tehnikama koje omogućuju suvremeni grafički prikaz speleoloških objekata. Dr. sc. Dalibor Paar je govoreći o preciznosti,

pouzdanosti i značaju speleološkog nacrtā istaknuo da je hrvatski speleološki nacrt na razini svjetskih standarda, što potvrđuju nacrti koje su izradili članovi speleoloških odsjeka ili udruga, a koji su objavljeni u međunarodnoj stručnoj i znanstvenoj literaturi. Razmotreni su parametri koji utječu na kvalitetu izrade nacrtā, te načini smanjivanja objektivnih i subjektivnih pogrešaka. Dr. sc. Neven Bočić je govorio o detaljima vezanim uz upotrebu izohipsi u topografskom snimanju speleoloških objekata, te o problemu mjerenja duljine speleoloških objekata. Dr. sc. Darko Bakšić je prenio iskustva izrade topografskih nacrtā velikih speleoloških objekata, od početnih koraka organizacije topografskog snimanja

na terenu, do obrade i izrade digitalnog nacrtā. Dr. sc. Nenad Buzjak je predstavio upotrebu računalnog programa MapMaker kao novog alata u obradi i mjerenjima na speleološkim nacrtima. Teo Barišić je prikazao specifičnosti izrade topografskih nacrtā potopljenih speleoloških objekata. Krešimir Motočić je govorio o tome kako poboljšati edukaciju vezanu uz topografsko snimanje u okviru školovanja speleoloških pripravnika.

U drugom dijelu seminara održan je okrugli stol s temom "Vrednovanje, ostvarivanje i zaštita autorskih prava nad speleološkim nacrtima i rezultatima speleoloških istraživanja". Moderatoru su bili Nenad Buzjak, Dalibor Paar i Neven Bočić. Kao uvod u diskusiju održana su tri predavanja. Nenad Buzjak održao je predavanje o radionici koju je u listopadu 2008. godine za udruge organizirao Državni zavod za zaštitu prirode, a tema je bila ekološka mreža Natura 2000 i Nacionalna ekološka mreža. Drugo predavanje je pripremio s Petrom Kovač-Konrad, na temu o autorskim pravima nad speleološkim nacrtima, fotografijama i bazama podataka. Dalibor Paar je predstavio radni dokument o suradnji speleoloških udruga s lokalnim javnim ustanovama nadležnima za zaštićena područja i s Državnim zavodom za zaštitu prirode oko organiziranja i funkcioniranja

foto: Darko Henc

speleološkog katastra. U diskusijama je sudjelovao veći broj sudionika, koji su govorili o suradnji s Državnim zavodom za zaštitu prirode i javnim ustanovama, vezano uz aktivnosti u okviru godišnjeg dopuštenja za speleološka istraživanja i neke buduće projekte poput speleološkog katastra. Iznesen je niz iskustava vezanih uz dosadašnju suradnju, a i neki primjeri gdje se naišlo na nerazumijevanje ili neinformiranost pojedinih ustanova o speleološkim aktivnostima. Posebno je istaknuta važnost primjene autorskih prava na sve rezultate speleoloških istraživanja i potrebe da se ustupanje podataka definira ugovorima uz ravnopravnu suradnju. Godišnja dopuštenja za speleološka istraživanja trebala bi poticati speleološku djelatnost kao djelatnost koja je korisna za Hrvatsku. Vezano uz to je zaštita spilja i jama, koja je jedan od primarnih ciljeva speleološke aktivnosti. U drugim državama s velikim brojem spilja i jama odavno je postalo jasno da je zaštitu i praćenje stanja (monitoring) tih krških fenomena jedino moguće provesti uz partnerstvo državnih

(javnih) ustanova i speleologa.

Program seminara

10:00 – 10:10 – Otvorenje seminara

10:10 – 11:00 - 1. blok predavanja
Garašić M. – Kraći pregled povijesnog razvitka i temeljni principi suvremenog grafičkog prikaza speleoloških objekata
Paar D. – Preciznost, pouzdanost i značaj speleološkog nacрта

11:00 – 11:15 Pauza

11:15 – 12:15 – 2. blok predavanja
Bočić N. – Upotreba izohipsi u topografskom snimanju speleoloških objekata
Bočić N. – O problemu mjerenja duljine speleoloških objekata
Bakšić D. – Izrada topografskih nacрта velikih speleoloških objekata

12:15 – 12:30 Pauza

12:30 – 13:30 – 3. blok predavanja
Buzjak N. – Upotreba programa MapMaker u obradi speleoloških nacрта
Barišić T. – Izrada topografskih nacрта potopljenih speleoloških objekata
Motočić K. – Topografsko snimanje u školovanju speleoloških pripravnika

13:30 – 13:45 Diskusija

13:45 – 15:30 – Pauza za ručak

15:30 – 17:30 – Okrugli stol s temom: Vrednovanje, ostvarivanje i zaštita autorskih prava nad speleološkim nacrtima i rezultatima speleoloških istraživanja

Dalibor Paar
Speleološki odsjek PDS "Velebit"
Zagreb

Nenad Buzjak
Speleološki klub "Samobor"
Samobor

foto: Krešimir Motočić